

Kettőscsillagok

Észlelő	Észl.	Műszer
Berente Béla (Kocsér)	2	25 C
Csák Balázs (Úri)*	8	11 T
Dán András (Etyek)	14	15 T, 25,4 T
Ladányi Tamás (Balatonfűzfő)	5	11 T
Papp Sándor (Kecskemét)	7	24,4 T
Puskás Ferenc (Komádi)	4	10x30 M
Sápi Csaba (Kecskemét)	5	24,4 T
Schné Attila (Nemesvámos)	3	30 T

Március és április folyamán 8 észlelő 48 megfigyelését juttatta el a rovatvezetőhöz. Az ajánlatban szereplő kettősökön kívül említést érdemlő munkát végzett Dán András, aki az újonnan elkészült 25,4 cm-es reflektorával végzett észleléseket szoros kettősökről. Eredményei alapján (STO 234 UMa 0,5, Hu 66 0,4, STO 88 Per 0,5, γ And BC 0,5) Newtonja minden bizonnyal az egyik legjobb amatőr kézben levő távcsőnek mondható.

STF 981 Gem

06522+3014(1950) $8^m,9+8^m,9$ 1,7   134   1981
06555+3010(2000)

Ladányi (11 T, 169x): A műszer számára határozottan nehéz pár a halványsága és a szorossága miatt. A nyugodtabb pillanatokban éppen elválik a két csillag egymástól, különben pálcika alakú a kép. A színek sárgásnak tűnnek. Becsült paraméterek: $S=1,5$, $DM=0$, $PA=130/310$.

Papp (24,4 T, 120x): Éppen felismerhető a szoros kettős. **186x:** Kb. 1,5-es, majdnem egyenlő szoros pár. $PA=150$.

Sápi (24,4 T, 186 x): Egyenlően fényes, sárgás színű csillagpár, szorosan, 2" körüli távolsággal, kis réssel felbontva. A tagok sárgás színűek. $PA=130/310$.

Cpm kettős, a szögtávolság és a pozíciózög lassú csökkenést mutat.

Wei 14 Gem

07100+1516(1950) $7^m,9+8^m,4$ 2,2   162   1967
07128+1511(2000)

Berente (25 C, 375x): Eltérő fényességű, szoros, kb. 2"-es kettős kékesfehér csillagokkal. $PA=180$.

Okeson (20 SC, 150x): Szorosan bontott halványkék kettős.

Papp (24,4 T, 120x): Érzékelhetően kettős. **186x:** Valamivel tágabb 2"-nél. Kissé eltérő sárgásfehér-fehér pár, $PA=170$. $PA=240$ irányban 1/3-re egy 10^m -s csillag látszik.

Sápi (24,4 T, 186x): Szoros pár, kis fényességkülönbséggel. Tisztán, réssel bontható, a szögtávolság 2"–3" körüli. A főcsillag fehér, a társ kékes, PA= 200.

Schné (30 T, 100x): Szépen észlelhető, ahogy a két komponens hajszálnyi réssel elválik egymástól. **200x:** Korongnyi réssel bontott kettős. A fényességkülönbség szembetűnő. A főcsillag fehér, a kísérő kékes árnyalatú, PA= 175.

M. Weisse néhány tucat kettősének egyike ez a pár, amelyre századunk elején bukkant rá. Paraméterei azóta nem változtak.

STF 1129 Gem

07388+1810(1950)	8 ^m ,3+9 ^m 8	0",8	196	1945	AB
07417+1803(2000)	9,1	21,7	64	1945	AC

Csák (11 T,60x): Az AC nyílt, eltérő pár, a főcsillag kék, PA= 85. Az AB negatív.

Okeson (20 SC, 172x): Az AC eltérő pár, szép színkontraszttal. A főcsillag kettőssége még ezzel a nagyítással sem észlelhető.

Papp (24,4 T, 120x): Az AB-t nem bontja, de a C komponens kényelmesen észlelhető 25" távolságra, 9^m fényességgel, PA= 70 fokra. **186x:** Az AB a legjobb légköri pillanatokban megnyúlt-lefűződő képet ad PA= 200 táján. További, katalógus által jelzetlen csillagok is észlelhetők: egy 11^m,5-s 2'-re PA= 350 irányban és egy 15^m-s 1'-re PA= 355 tájékán.

Sápi (24,4 T, 186x): Az AB nagyon szoros pár, de jól érzékelhető a megnyúltság, amely időnként nyolcas alakot vesz fel. A fényességkülönbség nem jelentős, a főcsillag fehéres színű, PA= 210. A főcsillagon kívül még négy halványabb csillag látszik a közelben.

Schné (30 T, 200x): Viszonylag nyugodt légkör mellett észlelve a csillag hajszálnyi réssel bontott. A kísérő jóval halványabb. **300x:** A szeparálás valamivel könnyebb, de még így is nehéz pár. PA= 190.

Az AB pár A 2876 néven is jegyzett. Webb három halvány csillagot említ ÉNy-i irányban, amelyek nem tartoznak a rendszerhez.

S 467 Lep

05171-1834(1950)	6 ^m ,2+6 ^m ,4	39",2	18	1952
05193-1830(2000)				

Kormányos (10 T, 50x): Már ez a nagyítás is szépen bontja ezt az alig eltérő, nyílt kettőst. A komponensek fehérnek tűnnek, PA= 350.

Puskás (10x30M): Egyenlően fényes 6 magnitúdós csillagok, kékesfehér színnel. Nyílt pár, PA= 20.

Széles cpm pár, a szögtávolság és a PA a felfedezés óta lényegében változatlan.

LADÁNYI TAMÁS

Küldjön egy fényképet!

Várjuk Olvasóink fényképes beszámolóit távcsőépítési tapasztalataikról, szakkörük, klubjuk, csillagvizsgálójuk tevékenységéről, lakóhelyük csillagászati életéről.

Magyar Csillagászati Egyesület, 1461 Budapest, Pf. 219.